

HE 1/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tasavallan presidentin palkkiosta annettua lakia. Tasavallan presidentin palkkiota tarkistettaisiin nykyisestä 160 000 eurosta 126 000 euroon. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi siirtymäsäännös, jonka mukaan ennen lain voimaantuloa toimestaan eronneelle tasavallan presidentille maksettavan vuotuisen eläkkeen

ja hänen jälkeensä myönnettävän perhe-eläkkeen määrään sovelletaan lainmuutoksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Lainmuutoksella ei siten olisi vaikutusta toimestaan eronneen tasavallan presidentin eläkkeen määrään.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Ennen nykyistä perustuslakia voimassa olleen hallitusmuodon 26 §:n mukaan presidentti saa toimestaan vuotuisen palkkion, jonka määrä vahvistetaan lailla ja jota ei hänen toimiaikanaan voida lisätä eikä vähentää.

Nykyinen perustuslaki ei sisällä vastaavaa säännöstä, ja palkkion muuttamisen on katsottu olevan mahdollista presidentin toimikautena. Kuitenkin myös nykyisen perustuslain aikana tasavallan presidentin palkkiota on tarkistettu aikaisemman käytännön mukaisesti. Tarkistaminen on tapahtunut tasavallan presidentin toimikauden lopulla ajatellen tulevan presidentin toimikautta. Tarkistaminen on tehty kustannustason kehitystä vastaavaksi.

Viimeksi palkkion määrää tarkistettiin syksyllä 2011. Tällöin palkkion määräksi vahvistettiin 160 000 euroa. Tätä ennen palkkion määrää tarkistettiin syksyllä 2005, jolloin palkkion määräksi 1 päivästä maaliskuuta 2006 vahvistettiin 126 000 euroa, mikä

summa oli voimassa aina toimikauden vaihtumiseen 28 päivänä helmikuuta 2012.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on 27 päivänä joulukuuta 2012 päivätyssä pääministerille osoitetussa kirjeessä esittänyt, että osana julkisen talouden säästöratkaisuja ryhdytään toimiin tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain muuttamiseksi niin, että palkkio palautetaan 1 päivästä maaliskuuta 2006 vahvistettuun tasoon.

Tässä esityksessä ehdotetaan tasavallan presidentin vuotuisen palkkion tarkistamista 126 000 euroon. Tarkoitus on, että ehdotetun lainmuutoksen mukainen palkkio olisi voimassa tasavallan presidentin toimikauden. Noudatetun menettelyn mukaisesti palkkiota tarkistettaisiin syksyllä 2017.

Tasavallan presidentin eläkeoikeudesta annetun lain 1 §:n 1 momentin mukaan tasavallan presidentti, joka eroaa oltuaan toimessaan kuusi vuotta tai kauemmin, saa vuotuista eläkettä 60 prosenttia palkkion määrästä. Pykälän 3 momentin mukaan tasavallan presidentin kuoltua on hänen leskellään ja alle 18-

vuotiailla lapsilla oikeus perhe-eläkkeeseen, jonka määrä on puolet 1 momentissa tarkoitettua presidentin eläkkeestä. Jos tasavallan presidentti ei kuollessaan vielä saanut eläkettä, perhe-eläkkeen määrä on puolet kuolinpäivään mennessä karttuneesta 1 momentissa tarkoitettua eläkkeestä.

Tasavallan presidentin eläkeoikeudesta annetun lain 1 §:n muuttamiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 69/1999 vp) on muun ohella todettu, että eläkkeen säätäminen prosentteina palkkiosta merkitsisi sitä, että eläkelakia ei tarvitsisi tarkistaa palkkion muuttuessa. Perustuslakivaliokunta on mietinnössään (PeVM 4/1999 vp) todennut, että eläkkeen perusteena oleva palkkio on kulloinkin voimassa oleva presidentin vuotuinen palkkio.

Nyt ehdotetulla lainmuutoksella ei ehdotetun siirtymäsäännöksen nojalla vaikutusta toimestaan eronneen tasavallan presidentin eläkkeen tai hänen jälkeensä myönnettävän perhe-eläkkeen määrään. Presidentin eläkkeen perusteena oleva palkkio olisi edelleen 1 päivänä maaliskuuta 2012 voimaan tulleen tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain (1152/2011) 1 §:ssä säädetty 160 000 euroa.

2 Esityksen taloudelliset vaikutukset

Tasavallan presidentin palkkio maksetaan kuukausittain. Esityksen mukaisesta tasavallan presidentin palkkion tarkistamisesta seuraa noin 28 000 euron menojen vähennys vuonna 2013. Muina vuosina menojen vähennys olisi 34 000 euroa vuodessa.

3 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on laadittu valtioneuvoston kansliassa yhteistyössä tasavallan presidentin kanslian kanssa. Esityksestä on keskusteltu valtiovarainministeriön, oikeusministeriön ja oikeuskanslerinviraston virkamiesten sekä Kevan edustajan kanssa.

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain (1152/2011) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §
Vuotuinen palkkio, jonka tasavallan presidentti saa toimestaan, on 126 000 euroa.

Ennen tämän lain voimaantuloa toimestaan eronneelle tasavallan presidentille maksettavan vuotuisen eläkkeen ja hänen jälkeensä myönnettävän perhe-eläkkeen määrään sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 2013.

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 2013

Pääministerin sijainen, valtionvarainministeri

JUTTA URPILAINEN

Hallitussihteeri *Heidi Viitala*

Laki

tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain (1152/2011) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §
Vuotuinen palkkio, jonka tasavallan presidentti saa toimestaan, on 160 000 euroa.

Ehdotus

1 §
Vuotuinen palkkio, jonka tasavallan presidentti saa toimestaan, on 126 000 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2013.

Ennen tämän lain voimaantuloa toimestaan eronneelle tasavallan presidentille maksettavan vuotuisen eläkkeen ja hänen jälkeensä myönnettävän perhe-eläkkeen määrään sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
